

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: یوری کوزنتسوف (YURI KUZNETSOV)

برگردان: ا. م. شبیری

۰۱ مارچ ۲۰۲۴

اسرائیل و غزه

فاجعه‌ای که نتایهاو برای مصر تدارک می‌بیند

جلسه بین فلسطینی‌ها با حضور همه طرف‌های ذی نفع در مسکو برگزار می‌شود
به نظر می‌رسد عملیات اسرائیل در نوار غزه رو به پایان است. ارتش اسرائیل به جنوبی‌ترین شهر، رفح رسیده است.
در عین حال، شاید خطرناکترین دوره برای همسایگان تل‌آویب آغاز می‌شود.
امروز اغلب در مورد روندی که در غزه مشاهده می‌شود صحبت می‌کنند. به نظر می‌رسد پس از مرگ هزاران نفر از
مردم و ویرانی شهرها، اوضاع از این هم بدتر نخواهد شد. علاوه بر بروز فاجعه انسانی در خود منطقه، توجه به نکته
دیگری نیز لازم است. تقریباً همه کشورهای همسایه با مناقشه فلسطین و اسرائیل درگیر هستند.

شاید چنین درگیری یا یک درگیری فرامرزی که بسیاری از کشورهای دیگر را در زیر سنگ آسیاب خود گرفتار کند، روی زمین وجود نداشته باشد. طرفه این که، صحبت از همسایگان نزدیک اسرائیل (لبنان، سوریه، مصر، اردن) و همسایگان دورترش مانند یمن، ایران، عربستان سعودی، ترکیه و بسیاری دیگر در میان است. ماهیت همه‌جانبه و فراگیر آن قبل از همه با این واقعیت توضیح داده می‌شود که در مقابل چشمان ما یک جنگ مذهبی-یکی از انواع جنگ‌هایی که سازش در آن عملاً غیرممکن است، در جریان است و طرف‌های درگیر، آن را مقدس می‌پندارند و اگر هم امکان‌پذیر باشد، صرفاً به منظور قرار دادن شمارش‌گر در حالت شمارش معکوس تا دفعه بعد می‌تواند باشد.

روند توسعه تاریخی بشر از مدت‌ها پیش ثابت کرده است که در طبیعت، هیچ جنگی ویرانگرتر از جنگ‌های با انگیزه مذهبی وجود ندارد. شک و تردیدها ممکن است قسمت تاریخی شب سنت بارتولومئو را به یاد بیاورند، که جان ۳۰۰۰۰ هوگنوت (پروتستان) را در فرانسه گرفت. این جنگ صد ساله با پیمان وستفالی به پایان رسید...

در ضمن، در روسیه هرگز چیزی مانند جنگ‌های مذهبی روی نداده است. سرسخت‌ترین مخالفان و منتقدان ایوان چهارم (ایوان مخوف)، هم‌عصران آن وقایع، حداکثر ۱۵ الی ۲۰ هزار قربانی در طول نیم قرن سلطنت او به وی نسبت می‌دهند که با معیارهای اروپای قرون وسطی، بیخشید، تقریباً اومانیسیم است. اما به مناقشه خاورمیانه برگردیم.

علی‌رغم گزارش‌های نیمه‌پیروزمندانه ارتش اسرائیل مبنی بر کنترل کامل کل شمال غزه، به نظر می‌رسد که جنوب جهانی و شمال جهانی در ارزیابی‌های خود از آنچه در حال وقوع است، با هم متحد یا نزدیک هستند. هم مخالفان و هم متحدان بیت‌المقدس غربی (تل ابیب) از جو بایدن، رئیس کاخ سفید خواستار اعمال فشار بر بنیامین نتانیا هو، نخست‌وزیر اسرائیل برای پایان دادن به درگیری در اسرع وقت می‌شوند.

این وحدت نظر با علایق اولیه خودخواهانه نیز توضیح داده می‌شود. در جنگ کلاسیک قرن بیست و یکم که به صورت زنده انجام می‌شود، با عوارض جانبی بسیار زیادی همراه خواهد بود که پیش‌بینی عواقب آن دشوار است. اتفاقاً، جهان ما یکی از آن‌ها را در یمن در سیمای حوثی‌های جنبش «انصارالله» دید. محاصره شریان تجارت و حمل و نقل جهانی در بحیره سرخ توسط شورشیان می‌تواند تا زمان دل‌خواه ادامه یابد. در نتیجه، بنادر اسرائیل از درآمد بیشین محروم می‌شوند و تمامی تجارت جهانی متحمل ضرر و زیان می‌گردد.

شکاکان به جدیت لحظه می‌توانند دریابند حوثی‌ها که در سایه نعمت تمدن، منحرف نشده‌اند، مبارزات خود را مدت‌های زیادی قبل از حمله جنبش فلسطینی حماس به اسرائیل در اوایل اکتوبر ۲۰۲۳ آغاز کرده‌اند، ادامه می‌دهند. به بیان صریح، یمنی‌ها بیش از ۱۰ سال است که می‌جنگند و ائتلاف کشورهای عربی کاملاً پیشرفته از نظر فن‌آوری به رهبری عربستان سعودی را مجبور کردند تا در اپریل سال گذشته با خودشان، با یک قدرت ناشناخته بین‌المللی، معاهده صلح امضاء کنند. این غیرقابل تصور، اما واقعی است.

اکنون شهر پرجمعیت رفح در ترازوی تاریخ قرار گرفته است. قابل توجه این که تراکم جمعیت در آنجا تقریباً با کلان شهر اروپائی، مانند برلین برابر است. نتانیا هو، نخست‌وزیر اسرائیل، طرح «پس از حماس» خود را به جهان اعلام کرد. بر اساس این طرح، تل ابیب قدرت را از میان ساکنان غزه به یک اداره مدنی اسطوره‌ئی مانند «هالندی پرنده» واگذار می‌کند. مقامات اسرائیلی پس از نابودی شاخه‌های سیاسی و نظامی حماس، به «صلح طولانی مدت» امیدوارند. در این میان، مقامات اسرائیلی ایجاد یک کشور کامل فلسطینی (یا دولت عرب فلسطینی) را که تمام جهان عرب بر آن اصرار می‌ورزند و در قطعنامه‌های دیرینه سازمان ملل متحد پیش‌بینی شده است، در دستور کار ندارد و این را یک اولویت تلقی نمی‌کنند.

واضح است که رژیم نتانیاهو چندان نگران این واقعیت نیست که بدون مشارکت فعال قطر، امارات، عربستان سعودی، بحرین، مصر و اردن، حتی یک طرح اسرائیل به طور کامل قابل اجراء نخواهد بود. به هر حال، تنها با همکاری کشورهای عربی می‌توان مسئولیت‌های سیاسی و به‌ویژه، مالی را برای برقراری نظم پس از جنگ در منطقه تقسیم کرد.

حتی وزارت خارجه [امریکا] نیز دارد بنیست سیاست اسرائیل از منظر چشم‌انداز را درک می‌کند. به ویژه، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه، در سال ۲۰۲۳ اعلام کرد که ساخت شهرک‌های جدید در کرانه باختری یک گام غیرقابل توجیه است (اگرچه دولت قبلی دونالد ترامپ کاملاً متفاوت فکر می‌کرد). با این حال، این «دو قدم به عقب» دیگر کاخ سفید امروزی را نجات نخواهد داد و مهمتر از همه، به این سبب که امریکائی‌ها برای جلوگیری از طرح واقعی نتانیاهو قادر نیستند.

محاسبه منطق اقدامات بعدی اسرائیل و نخست وزیر آن یک کار کاملاً پیش پا افتاده است. در پایان ماه اکتوبر، اندکی پس از آغاز درگیری با حماس، اسرائیلی‌ها به مصر پیشنهاد دادند که آوارگان فلسطینی را در شبه‌جزیره سینا، واقع در نزدیکی مرز این بخش با کشور عربی، اسکان دهد. آن‌ها همچنین قول دادند که از ابتداء برای اسکان ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر حمایت مالی کنند.

قاهره به دلایل متعددی نسبت به ابتکار اعلام‌شده اسرائیل بدبین بود. بله، بر اساس داده‌های اخیراً منتشر شده سازمان توسعه و همکاری اقتصادی، رشد تولید ناخالص داخلی مصر تا سال ۲۰۲۶ با وجود مشکلات داخلی به ۵ و یک دهم درصد خواهد رسید. اما ما هنوز باید تا آن زمان زنده بمانیم. در حال حاضر، واقعیت این است که در پس‌زمینه بحران اوکراین، این کشور با یک بحران اقتصادی شدید مواجه است. این واقعیت برای جمعیت کشور اهرام ثلاثه، در افزایش چند برابری قیمت مواد غذایی و سوخت بیان می‌شود. معامله غلات ایتالیایی پیش نیامد.

علاوه بر این، مسدود شدن شریان حمل‌ونقل جهانی در بحیره سرخ توسط حوثی‌های یمن، پیامدهای غم‌انگیز دیگری را به دنبال داشت. محاصره کشتیرانی در حال حاضر به خسارات عظیمی منجر شده است. زیرا، درآمدهای کانال سوئز همراه با صنعت گردشگری، شاید منبع اصلی تأمین بودجه برای قاهره باشد. اما در مورد گردشگری نیز مشکلاتی وجود دارد. زیرا، گردشگران برای بازدید از منطقه بی‌ثبات مصر عجله ندارند.

اسامه رابیا، رئیس اداره کانال سوئز هشدار داد که درآمد حاصل از عبور کشتی‌ها در ماه جنوری، تقریباً به نصف (۴۵ درصد) سالانه کاهش یافته است. در اینجا دلایل زیادی برای خوش‌بینی وجود ندارد. ائتلاف غربی همچنان با حوثی‌ها سروکار دارد و حل آن واقعی به نظر نمی‌رسد.

بنابراین، اسرائیل چگونه می‌تواند مصر را به «تصمیم درست» متقاعد کند؟ اسرائیلی‌ها قطعاً میزبان جمعیت بی‌وفا نخواهند بود. بنابراین، تصور چیزی متقاعد کننده‌تر از شکستن دیوار در یکی از بخش‌ها برای قاهره دشوار است. مصری‌ها این سازه را در ماه فیبروری در نزدیکی رفح برپا کردند. آن‌ها منتظر هجوم هستند.

ناگفته نماند که با وجود یک سناریوی نامطلوب، قاهره را بی‌ثباتی سیاسی تهدید می‌کند. در میان آوارگانی که به مصر سرازیر خواهند شد، احتمال زیادی وجود دارد که اعضای حماس نیز البته، تحت پوشش غیرنظامیان حضور داشته باشند.

مشکل عبارت از این است که حماس از نظر سیاسی و ایدئولوژیک متحد «اخوان المسلمین» ممنوعه در روسیه است. اما عبدالفتاح السیسی، رئیس جمهور کنونی مصر که در نتیجه اقدامات نظامی قاطعانه در سال ۲۰۱۳ به قدرت رسید،

به طور کلی «برادر» این جماعت نیست. بنابراین، رویدادهای یادبود میدان تحریر سال ۲۰۱۱ ممکن است به تمرینی برای رویدادهای واقعاً بزرگ تبدیل شود.

بدبختانه، تناقضات بین مصر و اتیوپی تشدید شده است. مصر در حال ساخت یک سازه هیدرولیکی – سد رنسانس در قسمت بالائی رود نیل است. این کشور پرجمعیت در حال حاضر منابع آبی کمی دارد. تقویت روابط با چین و ترکیه به حل مشکلات مبرم موجود فقط تا حدی کمک می‌کند...

قرار است «جلسه بین فلسطینی‌ها» از ۲۹ فیبروری تا ۲ مارچ در روسیه برگزار شود. نماینده دائم اسرائیل در سازمان ملل متحد از برگزاری این جلسه خشمگین شد. میخائیل باگدانوف، معاون وزیر امور خارجه و نماینده ویژه رئیس جمهور روسیه در امور خاورمیانه و کشورهای افریقای، به تاس گفت: «ما از همه نمایندگان فلسطین – از همه نیروهای سیاسی فلسطینی که در کشورهای مختلف منطقه از جمله سوریه و لبنان و سایر کشورهای موضع خود را دارند، دعوت کرده‌ایم. این‌ها شامل ۱۲ تا ۱۴ سازمان هستند. بنابراین، ترکیب تقریباً همان است که در دو جلسه قبلی بین فلسطینی‌ها بود. اساساً، این‌ها، البته، آن‌هایی هستند که بخشی از سازمان آزادیبخش فلسطین را تشکیل می‌دهند. اما، سازمان‌های دیگری مثل حماس و «جهاد اسلامی» نیز وجود دارند که هنوز به آن‌ها نپیوسته‌اند. این بار ما آن‌ها را هم دعوت کرده‌ایم». این دیپلمات افزود: «هدف مسکو کمک به جناح‌های مختلف فلسطینی برای متحد کردن صفوف خود از نظر سیاسی است. ما روی این اصل که می‌دانیم سازمان آزادیبخش فلسطین نماینده قانونی مردم فلسطین بوده و هست و جامعه جهانی و ما آن را پذیرفته‌ایم، اقدام می‌کنیم.»

بنابراین، رهبری روسیه برای پایان دادن به درگیری، همه نیروهای فلسطینی را بدون استثناء به مذاکره دعوت می‌کند. شاید این جلسه آخرین فرصت برای نجات مصر، اسرائیل و دولت عربی نوپا در روی زمین باشد.

برگرفته از: [بنیاد فرهنگ ستراتیژیک](#)

۱۰ اسفند- حوت ۱۴۰۲